

Sproglig opmærksomhed i begynderdidaktikken

- en flersproget tilgang til
formfokusering i
tyskundervisningen

Natascha Drachmann

Motivation

Forskningen plæderer for...

- en funktionel, integreret grammatikundervisning.
- en flersprogethedsdidaktik.

Praksis er udtryk for...

- en traditionel, isoleret grammatikundervisning.
- en etsprogethedsdidaktik.

Hvordan kan koblingen af en
singulær og en pluralistisk
tilgang udvikle elevernes
sproglige opmærksomhed i
begynderdidaktikken?

Tidlig sprogstart

En funktionel, integreret grammatikundervisning:

- arbejder med sproglige strukturer, der udspringer af og integreres i en kontekst.
- fokuserer udelukkende på målsproget.
- kan tage udgangspunkt i alle niveauer af det komplekse sprogsystem (Doughty & Williams, 1998; Haastrup, 2004).
- styrker elevernes kommunikative målsprogskompetence (Ellis, 2002).

En flersprogethedsdidaktik:

- tager afsæt i et holistisk og additivt sprogsyn (Cook, 1991; Cummins, 2000).
- bygger bro mellem målsproget og andre sprog.
- kan tage udgangspunkt i alle niveauer af det komplekse sprogsystem (Moore, 2014).
- styrker elevernes kommunikative målsprogskompetence og udvikler deres sproglige anerkendelse og almindelse (Candelier et al., 2007; Daryai-Hansen, 2018; Reich & Krumm, 2013).

Sproglig opmærksomhed gennem
en singularer tilgang.

Sproglig opmærksomhed gennem
en pluralistisk tilgang.

Teoretisk forankring

Operationalisering

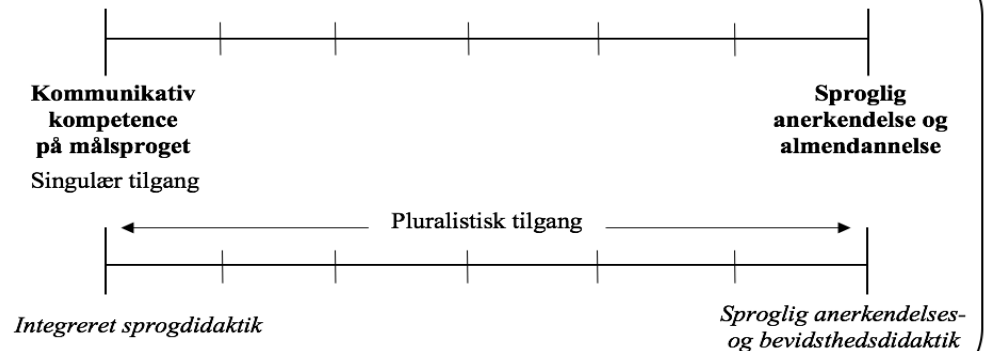
- Otte sproglige niveauer.
- To forskellige tilgange:
 - En singularer tilgang.
 - En pluralistisk tilgang.
- To overordnede formål:
 1. At styrke den kommunikative målsprogskompetence.
 2. At udvikle den sproglige anerkendelse og almindelse.
- To centrale pluralistiske tilgange, der dækker hver sin ende af skalaen.
 - *En integreret sprogdidaktik.*
 - *En sproglig anerkendelses- og bevidsthedsdidaktik.*

Sproglige niveauer

1. Det fonologiske niveau
2. Det ortografiske niveau
3. Det leksikalsk-semantiske niveau
4. Det morfologiske niveau
5. Det syntaktiske niveau
6. Det tekstuelle niveau
7. Det pragmatiske niveau
8. Det diskursive niveau

Sproglæringsstrategier

Overordnet formål

Kompetencer og læringsmål

Kommunikativ kompetence på målsproget

Eleven udvikler viden om og færdigheder i at kommunikere på målsproget mundtligt og skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog.

Holdninger og værdier:
Eleven har lyst til og tør at bruge målsproget.

Sproglig anerkendelse og almindelse

Eleven udvikler viden og færdigheder, der styrker den metasproglige bevidsthed.

Holdninger og værdier:
Eleven forholder sig åbent, nysgerrigt, anerkendende og i givet fald kritisk over for sprog og sproglig diversitet.

Sproglig opmærksomhed gennem en singularer og pluralistisk tilgang (Drachmann, 2018)

Empirisk grundlag

- Forenklede Fælles Mål for tysk.
- Eksemplarisk undervisningsmateriale til tyskundervisningen i 5. klasse, udviklet i A.P. Møller-projektet "Tidligere sprogstart - ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed".
- Kvalitative fokusgruppeinterviews med tyskelever i 5. klasse.

Resultater

Forenklede Fælles Mål:

- Primært udtryk for en singulær tilgang - begrænset brobygning til andre sprog.
- Mange sproglige niveauer i spil ud fra en singulær tilgang.

Eksemplarisk undervisningsmateriale fra A.P. Møller-projekt:

- Fin kobling mellem en singulær og en pluralistisk tilgang, men primært udtryk for *en integreret sprogdidaktik*.
- Få sproglige niveauer i spil, hvor koblingen mellem den singulære og den pluralistiske tilgang sker.

Udviklings- potentiale i eksemplarisk undervisnings- materiale

Opstilling af forslag til, hvordan der i højere grad kan...

- bygges bro til en bred palet af sprog.
- arbejdes med sprogsammenligninger på flere sproglige niveauer.

Thema 2: Ich - in Bewegung!

Arbeitsblatt 2

Umlaut

Hvordan udtales omlyden?
Lyt til ordene og prøv at skrive lyden ned.

ü

▶ Füße

▶ vücut

ü udtales som...

ö

▶ öron

▶ gözleri

▶ Körper

ö udtales som...

ä

▶ Zähne

▶ näsa

▶ Hände

▶ knä

ä udtales som...

Omlyd findes på mange sprog.

Kan du gætte, hvilke sprog ordene kommer fra og hvad ordene betyder?

Thema 3: Feste feiern: Mein Geburtstag

Schülerkopie (1)

Uitnodiging voor verjaardag

Hiep Hiep Hoera!

Ik ben word alweer **12 jaar**.

Daarom geef ik én verjaardagsfeestje op **20. januari**.

Je bent welkom van af **14.00 uur tot 18.00 uur**.

Adres: **Hulsdankstraat 31**

Ik hoop dat je komt!

Tot dan!

Alek

Tel. 020-2468928

www.tidligereprogstart.ku.dk/tysk

Hallo - mer din navn!

FORLØB 1

- in Bewegung!

FORLØB 2

Reste feiern:
Mein Geburtstag

FORLØB 3

Mein Tag

FORLØB 4

Mein Lieblingstier

FORLØB 5

FLERSPROGETHEDS-
DIDAKTIK

Ni hao

